

ახალი აღქმა

რუბრიკის სტუმარი

დეკანოზი თამაზი

"ქართვლობისთვის" ყველაზე დიდი საფრთხე, საფრთხის ბაზით ძებნა" ექსტრემიზმი ინტეგრირებული მიუნხენის ქართული ეკლესიის დეკანოზთან

გთავაზობთ ინტერვიუს დეკანოზ თამაზთან (ლომძე), რომელიც 2005 წლიდან ქალაქ მიუნხენში, წმინდა ვახტანგ გორგასლის სახელობის ქართულ ეკლესიაში მსახურობს. მას ინდივიდუალური დამოკიდებულება აქვს არაერთ მნიშვნელოვან საკითხთან დაკავშირებით და საკუთარ პოზიციებს „ფეისბუქის“ დახმარებით საჯაროდაც ხშირად აფიქსირებს:

— ტრადიციებზე ორიენტირებული საზოგადოების ნაწილი აპროტესტებს საქართველოს დასავლურ მისწრაფებებს. ხშირად ევროპას გარყვნილსა თუ პოტენციურ გამრყენელს უწოდებენ. ამბობენ, რომ მასთან ინტეგრაცია ჩვენი კულტურისთვის („ქართველობისთვის“) საფრთხეა. რეალურია ეს შიში თუ ეჭვები?

— იმედი მაქვს, ვიზალიბერალიზაცია, მეტ ადამიანს მისცემს საშუალებას იმოგზაუროს ევროპის ქვეყნებში, გაიცნოს აქაური ცხოვრება, ტრადიციები, ნორმები და თავად დარწმუნდეს, რომ ის პოლიტიკოსები და სასულიერო პირები, ვინც ამ დეზინფორმაციას ავრცელებენ, ტყუიან. ერთხელ მაინც საკუთარი ფეხით უნდა გაიარონ ქართველებმა ევროპის ქალაქებისა თუ სოფლების ქუჩებში, შეიხედონ სასწავლო, სამედიცინო თუ საზოგადოებრივ დაწესებულებებში და დარწმუნდებიან, რომ ე.წ. ევროპიდან მომავალი გარყვნილების საფრთხე მიზანმიმართული, მზაკვრული დეზინფორმაცია, ან უცოდინარი ხალხის მოწაგონია. ერთ-ერთი ჭორია, თითქოს ევროპა უფულვებელყოფს ოჯახს და ოჯახურ ტრადიციებს. ტყუილია! აქ, გერმანიაში, დიდ პატივს სცემენ ოჯახურ ტრადიციას, ოჯახთან აღნიშნავენ მნიშვნელოვან დღეებს, ოჯახში ზრდიან ბავშვებს და უმრავლესობა გერმანელია, მთელი სიცოცხლე კავშირს არ წყვეტს საკუთარ ოჯახთან. მეტიც, სამთავრობო დონეზეც ზრუნავენ — ოჯახის, მოხუცებულთა, ქალთა და ახალგაზრდობის სამინისტრო, სწორედ ოჯახების შენარჩუნებისა და კეთილდღეობისთვის ფინანსდება ფედერალური ბიუჯეტიდან. ასევე ვრცელდება ჭორი, თითქოს ევროპის სკოლებში პატარა ასაკიდან ასწავლიან ასაკისთვის შეუფერებელ სექსობრივ საკითხებს. უამრავი ბავშვი იზრდება გერმანიის ქართულ სკოლებში. არც მე და არც სხვა ქართველ მოძღვრებს არც ერთი მშობლისგან ვცემენია მსგავსი ფაქტის შესახებ. საიდან მოაქვთ ეს დეზინფორმაცია საქართველოში მოღვაწე ზოგ სასულიერო პირს, გაუგებარია. შეიძლება 1-2 შემთხვევა სადმე მოხდა, მაგრამ ეს არაა ნორმა და ამაზე სახელმწიფო შესაბამის რეაგირებას ახდენს. განათლების სისტემა უმკაცრესად კონტროლდება და ბავშვთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან საკითხზე მშობლებს ინფორმაციას აწვდიან. ჩემი რჩევაა, ნუ დაუფრებთ ნურავის ბრმად, როცა ევროპის „გარყვნილებს“ შესახებ გატყუებენ. თავად ნახეთ, ნაიკითხეთ, მიიღეთ მეტი ობიექტური ინფორმაცია და ისე შეაფასეთ ევროპის ავტორიტეტობა.

— თქვენ, როგორც სასულიერო პირს, რა მიგაჩნიათ „ქართველობის“ საფრთხედ?

— არ მიყვარს საფრთხეების გარეთ ძებნა. ყველა ადამიანი, საზოგადოება და ქვეყანაც, თავადაა ყველაზე დიდი საფრთხეც და წარმატებაც საკუთარი თავისთვის. დღეს, ქართველობისთვის, ყველაზე დიდ საფრთხედ, საფრთხის სადღაც, გარეთ ძებნა მიმაჩნია. ჩვენ ამას ხალხი ვართ. ძირითადად ემოციები გვმართავს, სპონტანურად ვცხოვრობთ და თან ეს მოგვწონს. გვეგონია, ჩვენზე უკეთესი არავინაა. არ ვითვალისწინებთ ჩვენს სისუსტეებს, არცოდნას, გამოუცდლობას... წინასწარ არ ვგეგმავთ მიზანს, არც წარსულს ვაანალიზებთ, არ გამოგვაქვს დასკვნები და არ ვცდილობთ გამოსწორებას. მოკლედ, ქართველებს არ გვიყვარს ფიქრი და ანალიზი და ესაა უდიდესი საფრთხე.

გერმანელებს აქვთ ერთი შესანიშნავი და მისაბაძი თვისება: რაც უნდა უმნიშვნელო იყოს საქმე, დილაადრიან შეიკრიბებიან, დასხდებიან და 1, 2 შეიძლება 3 საათიც მშვიდად საუბრობენ, ნაბიჯ-ნაბიჯ, წინასწარ იხილავენ გასაკეთებელ საქმეს. შემდეგ, დაგეგმილად, საათივით აწყობილად მუშაობენ. შესაბამისად, შეცდომაც არ მოსდით და შედეგსაც აღწევენ. ეს გვჭირდება ჩვენც.

— არც ისე დიდი ხნის წინ, თბილისში, ორი მოზარდი თანატოლებმა სასიკვდილოდ გაიმეტეს. თქვენი შეფასებით, რა იყო ამ ტრაგედიის მთავარი მიზეზი?

— ამ ტრაგედიის მიზეზი კომპლექსურია და ამგვარი სა-

შინელება ერთ დღეში არ მნიშვნელობს. ესაა ბავშვის აღზრდაში ნდობით დაშვებული შეცდომებისა და უყურადღებობის ბრალი. დამნაშავეა სკოლაც და მასწავლებელიც, მშობელიც და ოჯახიც, გულგრილი საზოგადოებაც. გაუთავებელი ეკონომიკური გაჭირვებაცაა მიზეზი, რომ ბავშვებს, მოზარდებს არ ექცევა სათანადო ყურადღება. მაინც მგონია, რომ ყველაზე მეტ დროს სკოლაში ატარებს ბავშვი და მისი ხასიათის ფორმირებაც უმეტესად სკოლას ხელნიჭდება. სკოლას, მხოლოდ ცალკეული საგნების სწავლება კი არა, ბავშვის პიროვნული ჩამოყალიბებაც უნდა ადარდებდეს და ევალებოდეს. გერმანიაში, ყოველი სემესტრის ბოლოს, ნიშნების ფურცელთან ერთად კლასის ხელმძღვანელი დიდი გულსყურით წერს მოსწავლის პიროვნული განვითარების დასკვნას, აღწერს მის უნარებს, მიდრეკილებებს, უპირატესობებს თუ ნაკლებს... ეს ოფიციალურად დაფიქსირებული საბუთი. მას ეცნობა მშობელიც და სკოლაც. ანუ, ბავშვის პიროვნულ განვითარებას აკვირდებიან და საჭიროების შემთხვევაში, სათანადოდ რეაგირებენ. ეს უმნიშვნელოვანესია. ვფიქრობ, სკოლაში, ბავშვებთან, როგორც პიროვნებებთან, მეტი მუშაობაა საჭირო. აუცილებელია მათთან შემეცნებითი საუბარი სიცოცხლეზე, სიკვდილზე (თუნდაც მკვლელობაზე), სიკეთესა თუ ბოროტებაზე, თანაგრძობაზე, სიყვარულზე... ეს გადამწყვეტია ბავშვის განვითარებისათვის, რადგან მშობლებს ან არ აქვთ ამისთვის დრო, ან არ იციან ეს საკითხები. თუმცა, იგავის არ იყოს — მნიშვნელოვანია ეუფანს ვინ შეაბამს კატას! სწორედ ამისთვის გვჭირდება სახელმწიფოს ფინანსური თანადგომა, რომ დასაქმდნენ ისეთი კვალიფიციური პედაგოგები, რომლებიც მთელ სულსა და გულს ჩადებენ ბავშვის პიროვნულ აღზრდაში და სწორად მიიტანენ ამ საკითხებს ბავშვებთან. შეიძლება ეს საათები განათლებულმა და კარგმა სასულიერო პირებმაც გადაიბარონ.

— ტრაგედიის ერთ-ერთ მიზეზად, ზოგმა „ქურდული მენტალიტეტი“ დაასახელა. დღევანდელ ახალგაზრდობაშიცაა ეს აქტუალური?

— ახალგაზრდობა ირეკლავს იმას, რასაც ხედავენ საზოგადოებაში. მათ ჯერ არ აქვთ საკუთარი მყარი ცნობიერება და ამიტომ ბაძავენ და ავლენენ იმას, რასაც გრძნობენ და ხედავენ. ეს უნდა გვესმოდეს ნათლად. კრიმინალური მენტალიტეტი ბავშვებში, ჩვენი საზოგადოების კრიმინალური მენტალიტეტის ბრალია. თუ დღეს საზოგადოება აქტიურად თუ პასიურად სიმპატიითაა განწყობილი „ქურდული მენტალიტეტის“ მიმართ, თუ უკლებლივ ყველა, სრულად და კატეგორიულად არ გმობს მას, თუ ნაცნობობის გამო შესაძლებელია დანაშაულისთვის ვინმე არ დაისაჯოს, ამას გრძნობენ მოზარდები და ეს აუცილებლად აისახება მათ ცნობიერებაში. სანამ ამას არ გავაცნობიერებთ და არ შევცვლით, მუდამ გვეყოლება დაღუპვის გზაზე მდგარი, „ქურდული გაგების“ მიმართ სიმპატიით განწყობილი ბავშვები, რომლებიც განწინორულნი არიან მძიმე დანაშაულისთვის.

— თქვენი აზრით, რა როლი აკისრია დღეს ეკლესიას ახალგაზრდების აღზრდასა თუ მათი ცნობიერების ფორმირებაში და რამდენად ასრულებს ამ ფუნქციას?

— პირდაპირ გეტყვით, რომ დღეს ეკლესია ამ ფუნქციას ვერ ასრულებს. გავლენა უშუალო კონტაქტის, სწავლისა და აღზრდის გარეშე შეუძლებელია! სანდ „ხვდება“ ეკლესია ბავშვებს? ნორვაზე? საბავშვო ბაღში? სკოლაში? — ასეთი ადგილი ძალიან ცოტაა.

საქართველოს სკოლებში გაუქმებულია რელიგიის სწავლება, რაც დიდი შეცდომაა. გერმანიის დაწყებით სკოლებში თითქმის ყველგან სთავაზობენ ბავშვებს კათოლიკური ან პროტესტანტული ქრისტიანობის გაკვეთილებს. ძირითადად მოძღვრები ასწავლიან. დასწრება ნებაყოფლობითია — მშობლის თანხმობით. სხვა აღმსარებლობის ბავშვი ამ გაკვეთილებიდან თავისუფალია, ან ესწრება თავისი რელიგიის (თუ ეს შესაძლებელია) ან ეთიკის გაკვეთილებს. თუ ევროპის მონიშნავე სეკულარული გერმანია ასე იქცევა, ჩვენ რატომ გამოვადევთ რელიგია სკოლებიდან?

ეს არ ნიშნავს, რომ ყველას უნდა მივცეთ უფლება რელიგია ასწავლოს ბავშვებს. ამისთვის საგანგებოდ უნდა შეირჩეს განათლებული, ყოველგვარი ფანატიზმისგან და ფუნდამენტალიზმისგან თავისუფალი, რელიგიის სწორად მცოდნე შესაფერისი კადრები — საეროც და სასულიეროც. ეს ნამდვილად გამოიღებს კარგ შედეგს.

— დღეს უამრავი ბრალდება თუ კრიტიკა გვესმის ეკლესიის მიმართ. ქართული ეკლესიის რეფორმირება საჭიროა?

— უფრო მეტად არა რეფორმირება საჭირო, არამედ ყველა ეკლესიის მსახურის უკან მიბრუნება მთავარი ფუნქციისაკენ — განათლებისკენ, ანუ ქრისტულ მოძღვრების სწორად ქადაგებისკენ ვართ. შემთხვევით არ ვახსენებ სწორად ქადაგება და განათლება. უნდა დამთავრდეს ქრისტიანობის საკუთარი ინტერპრეტაცია და ეპისკოპოსების მიერ მკაცრ კონტროლს დაექვემდებაროს თუ რას ქადაგებენ და როგორ იქცევიან მოძღვრები მათ ეპარქიაში. ქრისტეს სახარების სინათლის სწორად შეტანა საზოგადოებაში, არის ჭეშმარიტი განათლება. ეს არ ნიშნავს, რომ ეკლესია მეცნიერებას და ცოდნას უარყოფს ან უმნიშვნელოდ თვლის. პირიქით. მაგრამ, ერთ ქრისტიანები, უნდა გვანტერესებდეს კიდევ, ვეძებდეთ, ვსწავლობდეთ და ვისმენდეთ, რას ნიშნავს ქრისტიანული გაგებით სიცოცხლე, სიკვდილი, ჭეშმარიტება, სიყვარული, სიკეთე, თავმდაბლობა და ა.შ. ნაფიქრი და ქრისტიანულად გააზრებული უნდა გვექნოდეს, რატომ არ შეიძლება მკვლელობა, შური, მექრთამეობა, სიხარბე, ერთმანეთის სიძულვილი და მტრობა, მოჩვენებითი და გარეგნული ქრისტიანობა... ვინც დღეს ნდობა დაკარგა სასულიერო პირების მიმართ, თავადაც უნდა დაუფიქრდეს თავს — ეძებენ და აინტერესებთ კი ეს საკითხები? ეძებენ მათზე ქრისტიანულ პასუხს? სწყურიათ ამის ცოდნა თუ ეკლესიისგან მხოლოდ რიტუალები აინტერესებთ? ამ კრიზისში უმეტესად სასულიერო ვართ დამნაშავე, მაგრამ ერთსაც მიუძღვის ბრალი სიხარბეში, ზედამიწიულობასა და დაუღვერობაში.

— ბოლო დროს განსაკუთრებით აქტუალური გახდა მარისხუნასა თუ სხვა ნარკოტიკული საშუალებების მოხმარებასთან დაკავშირებულ საფრთხეებზე საუბარი. მარისხუნას მოხმარება უკვე დეკრიმინალიზებულია. საზოგადოების ნაწილი ითვისებს სხვა ნარკოტიკების მოხმარებაზეც მოითხოვს. შეიცავს თუ არა მნიშვნელოვან საფრთხეს ნარკოტიკების დეკრიმინალიზება?

დასასრული მე-13 კვერდზე

მე-12 გვერდიდან

— არ ვარ ამ საკითხის ღრმად მცოდნე, მაგრამ იქიდან გამომდინარე, რაც გვესმის ბოლო წლებში, ვფიქრობ, რომ მარიხუანას დეკრიმინალიზაცია ემსახურება არა მის პოპულარიზაციას ან ლეგალიზაციას, არამედ მის მომხმარებელთა მიმართ არაადეკვატური და გამანადგურებელი სასჯელის შეცვლას. მეც მგონია, რომ მარიხუანას მონევისთვის არ შეიძლება წლობით გამოკეტო ადამიანი ციხეში, დაივიწყო მისი ადამიანური ღირსება, მომავალი, პროფესია, ოჯახი, ხანდახან შვილები და ასე შეუბრალებლად გაანადგურო. ასეთი სასჯელი არც ქრისტიანულია და არც ადამიანური, ამიტომ მიმაჩნია, რომ მარიხუანას დეკრიმინალიზაცია ცივილიზირებული საზოგადოებისკენ გადადგმული ნაბიჯია.

— ასე არ ფიქრობენ რიგი სასულიერო პირები. ამ საკითხის მიმართ ეკლესიის პოზიცია როგორი უნდა იყოს?

— ცალსახაა, სასულიერო პირისთვისაც და ზოგადად, მომავალზე ორიენტირებული საზოგადოებისთვის, ნარკოტიკების გამოყენებაც, ლეგალიზაციაც და მითუმეტეს, ვაჭრობაც ცუდია, სახიფათოა ქვეყნისთვის და ჯანმრთელობისთვის საშიშია. ხშირად ღვინოს და ალკოჰოლს ადარებენ და გვეუბნებიან, ღვინოს ხომ არ კრძალავს ეკლესიაო. ეკლესია ღვინოს არა, მაგრამ სიმთვრალეს კრძალავს და მას ცოდავს უწოდებს. ანუ, ღვინო მანამდეა სასარგებლო, სანამ ადამიანი დათვრება. ესაა სხვაობა. ეკლესიას ნათელი, ფხიზელი გონება მიაჩნია სასარგებლოდ და არა გაბრუებული, არაადეკვატური. როცა ვხედავ მარიხუანას დეკრიმინალიზაციის მომხრეების სიმრავლეს, ერთი მხრივ ვეთანხმები ამ არაადამიანური სასჯელის გაუქმებას, მეორე მხრივ კი, ვფიქრობ, რომ სავარაუდოდ, მათი დიდი ნაწილი პოტენციურად მარიხუანას მომხმარებელია. სწორედ ესაა დამაფიქრებელი. ალბათ ისეა დაღლილი ხალხი მძიმე, აუტანელი რეალობით, რომ იძებნენ განტვირთვას, გათავისუფლებას, შვებას. ესაა მტკივნეული! ვფიქრობ, ეკლესიაც ამ კუთხით უნდა უყურებდეს ამ პრობლემას. ერთი ცნობილი გერმანელი ფილოსოფოსი ამბობს: არაა საჭირო ადამიანებს ბედნიერების წესები ასწავლოთ, მიეცით მათ სიცოცხლის საშუალება და თავად გახდებიან ბედნიერები. სახელმწიფოც, საზოგადოებაცა და ეკლესიაც, უნდა ეცადოს, ღირსეული სიცოცხლის, სწავლისა და შრომის საშუალება მიეცეს ხალხს და ბევრი პრობლემა გაქრება.

— საქართველოში მემარჯვენე ნაციონალისტური მოძრაობები მომრავლდნენ, რომლებიც ქვეყანაში უცხოელების შემოსვლა-საქმიანობას აპროტესტებენ. ლოგიკური ასეთი მძაფრი რეაქცია, მითუმეტეს, როცა უამრავი ქართველი ემიგრანტი ევროპაში ცხოვრობს და მუშაობს?

"ქართულობისთვის" ყველაზე დიდი საფრთხე, საფრთხის ბაჩით ქაბნაა"

— ეს დღევანდელი მსოფლიოს ტენდენციაა და შეუძლებელია მას სრულად აღუდგეს ვინმე. მაშინ ციხესავით უნდა ჩავიკეტოთ და ეს იქნება ჩვენი დასასრულიც. ეს არ ნიშნავს, რომ სახელმწიფომ მკაცრად არ აკონტროლოს საზღვრები და უცხოეთის მოქალაქეების საქმიანობა. გერმანიის მთავრობა არ მოგცემს მუდმივი ცხოვრების უფლებას, თუ გარკვეული წლები არ იცხოვრე და იმუშავე გერმანიაში, თუ არ ჩააბარე გერმანული ენის გამოცდა და გერმანიის პოლიტიკურ-საზოგადოებრივი ცხოვრების და ისტორიის ტესტი. ყველა ქვეყანაში მემარჯვენე ნაციონალისტური ძალები სარგებლობენ ხელისუფლების შეც-

დომებით და სისუსტით. ამით აღწევენ დროებით წარმატებას, თუმცა ისინი, დესტრუქციულნი არიან, ვერასოდეს შეძლებენ უკეთესის აშენებას და ამიტომ სახიფათოა მათი წდობა. საპირისპიროდ, ყოველთვის პატივი უნდა ვცეთ ჩვენ სახელმწიფოს როგორც უმაღლეს ამქვეყნიურ ინსტანციას, რომელიც არავის ეკუთვნის პიროვნულად. მუდამ უნდა ვცდილობდეთ, რომ საქართველოს სახელმწიფო სტრუქტურები გაძლიერდეს, განმტკიცდეს, კონტროლის მექანიზმი არ შესუსტდეს და ყველა მოქალაქის თუ ჩამოსულის ცნობიერებაში სახელმწიფო და მისი წესრიგი გახდეს ხელშეუვალი და პატივსაცემი.

დაღუპული სპეცრაზმელის ოჯახს ბინა გადასცეს

ბერი გაბრიელ სალოსის ქუჩაზე სპეცოპერაციის დროს დაღუპული სპეცდანიშნულების რაზმის თანამშრომლის ივანე გოლაშვილის ოჯახს საცხოვრებელი ბინა გადაეცა.

ნაძალადევის რაიონში მდებარე კეთილმოწყობილი, საჭირო ავეჯითა და ტექნიკით აღჭურვილი ბინა ივანე გოლაშვილის ოჯახს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსმა, ვახტანგ გომელაურმა პირადად გადასცა და ბარბაროსის დღესასწაული მიულოცა. საცხოვრებელი ბინა ფონდმა „ქართუმ“ შეიძინა.

გარდაცვლილი სპეცრაზმელის ოჯახს სახელმწიფო ერთჯერადად 100 000 ლარით დაეხმარა, ხოლო ყოველთვიურად — 1000 ლარი გადაეცემა.

